

INVENTAIRE ARCHÉOLOGIQUE - FICHE NR. 181

Op 30 september 1900 stelde Julius Vuylsteke, in de rubriek "Opschriften - Gravensteen - XIIe eeuw (1180)", in het Vlaams een fiche op over

HET OPSCHRIFT VAN HET GRAVENKASTEEL

(Wij laten de spelling ongewijzigd).

Foto Stadsarchief

In den voorgevel van het poortgebouw van het Gravenkasteel staat, op drie opeenliggende steenen, het opschrift waarvan wij op ons nr. 182 een photographische afbeelding en hiernevens eene kleine teekening geven.

Het effen vlak, dat het opschrift draagt, is, in vierlobbige vorm, in de drie steenen uitgehold op eene diepte van 5 cm.

Die drie steenen zijn van blauw Doorniksch arduin, terwijl de gevel van het poortgebouw overigens is opgetrokken in een zeer harden rosachtigen zandsteen uit de omstreken van Mons of van Béthune.

De reden, waarom men hier bij uitzondering Doorniksch steen

heeft gebruikt, zal wel zijn dat deze door den steenhouwersbeitel gemakkelijker te bewerken was.

Het vierlobbig vlak, waar de letters 3 tot 3 1/2 millimeter ingebeiteld zijn, is 80 cm. hoog en evenveel breed. De boorden, waarin het omsloten is, staan rechthoekig. De vier lobben zijn rondbogig, 36 cm. breed aan de basis en 20 cm. hoog.

De onderste boord van dit vlak bevindt zich op eene hoogte van 9,06 meters boven den grond, 4,80 meters boven het gewelf der poort.

Het opschrift bestaat uit acht regels.

De bovenste steen draagt de twee eerste, de middelste de vier volgende, de onderste de twee laatste.

De eerste regel is onduidelijk geworden; nochtans zijn de omtrekken van ANNO 1 nog te herkennen. Van den tweeden regel is zichtbaar CA...O.. (ongetwijfeld CARNATIONIS).

De andere zes regels zijn nog allerbest bewaard, al de letters volmaakt leesbaar.

De inhoud luidt als volgt (de leemten in den tweeden regel en de verkortingen aangevuld zijnde) :

ANNO IN-
CARNATIONIS
M.C.LXXX
PHILIPPUS, COMES FLANDRIE ET VI-
ROMANDIE, FILIUS THIRICI COMITIS
ET CIBILIE
FECIT HOC CAS-
TELLUM COMPONI.

Dat wil zeggen :

“Ten jare van de Menschwording 1180, Philips, graaf van Vlaanderen en van Vermandois, zoon van graaf Diederik en van Cabilia, deed dit kasteel bouwen.”

In de steenen van het opschrift zitten de punten van vijf pinnen, waaraan in vroeger tijd eene bronzen of koperen plaat was vastgehecht, die ook van vierlobbigen vorm was, en ook een opschrift droeg.

Voor verder inlichtingen moet, ik korthedshalve, den lezer verwijzen naar mijne beschouwingen over beide opschriften, opgenomen in de *Handelingen der Maatschappij van Geschied- en Oudheidkunde van Gent*, deel IV, blz. 1-54.

VAN ALLE MARKTEN THUIS

Deel 4. De Hooiaard, de Koornmarkt, de Fruitmarkt (Appelmarkt, Krieken- en Pruimenmarkt,) Stroo- en Houtmarkt en de Boommarkt of Plantsoenmarkt.

De Hooiaard

De Hooiaard ontleent zijn naam aan de aert of aarden aanlegplaats waar de schepen het hooi losten dat op deze plaats op de Leie ter markt gebracht werd.

In de 18e eeuw spreekt men ook van Koeyaerd of Koeiaard omdat hier op dinsdag een veemarkt gehouden werd die, na een periode van verval en achteruitgang, in 1756 door het magistraat terug werd ingericht. Het woord Hoyaert komt reeds voor in de stadsrekening van 1725 blz. 457 (1).

De Hooiaard is een brede straat van de Grasbrug tot aan de Koornmarkt. Het gras of hooi werd hier ter plaatse verhandeld. Ook de Grasbrug werd er naar genoemd. Toen daar dan gedurende de 18e eeuw de veemarkt gehouden werd, veranderde de naam van de brug mee in Veebrug. Het steegje,